

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית (685) - שנתון תשע"ד

תוכנית הלימודים לתואר שני

מטרות התכנית

מבנה הלימודים

מסלולים והיקף לימודים

מבנה הלימודים במסלול עם עבודת גמר

מבנה הלימודים במסלול ללא עבודת גמר

קורסי השלמה

קורסי חובה

סמינר מסכם

קורסי בחירה

מגמות לימוד:

פטור והכרה בקורסים

[קורסי המחלקה](#)

[פרק לימודי התואר השני](#)

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית (685)

רמ"ח: פרופ' גיא בן פורת

ממונה על המנהל במחלקה: גב' רוחמה רשף

רכזת לענייני סטודנטים: גב' ליאל שלו

טלפון המזכירות: 08 - 6472251

פקס: 08-6472816

דואר אלקטרוני: mpast1@som.bgu.ac.il

אתר המחלקה: <http://in.bgu.ac.il/fom/PublicDep/Pages/PublicDepHomePage.aspx>

תוכנית הלימודים לתואר שני

מטרות התכנית

התכנית במנהל ומדיניות ציבורית מיועדת להכשרת מנהיגות איכותית לתפקידי ניהול ומטה בכירים במגזר הציבורי ולמנהלים מהסקטור הפרטי המעוניינים בהעמקת הידע על מהות המגזר הציבורי, תוך הגברת כושר הניתוח, כושר ההפשטה, יכולת קבלת ההחלטות, יכולת ההערכה וכושר עיצוב המדיניות וביצועה במציאות דינאמית ובתנאי אי-ודאות. בד בבד התוכנית מניחה יסודות מדעיים ומחקריים להמשך לימודיהם של סטודנטים מצטיינים, המעוניינים בפעילות מחקרית-מדעית.

התכנית היא בין-תחומית ומדגישה את ההיבט הניהולי הכולל ואת ממדיה השונים של המדיניות הציבורית – הכלכליים, החברתיים, הפוליטיים, המשפטיים והביטחוניים ומשקפת את אופייה הרב-תרבותי של החברה הישראלית ואת מיקומה במרחב הגיאוגרפי. התלמידים עומדים על מורכבות הבעיות והאתגרים שישאל ניצבת מולם. לשם כך הם רוכשים מיומנות ושליטה בכלים המדעיים והאינטלקטואליים הדרושים להתמודדות עם סביבה עתירת ידע, הנתונה בתהליך שינוי מואץ ומצריכה שילוב יצירתי של תחומים שונים, ממערכות מידע ממוחשבות, וניתוחים סטטיסטיים ועד תהליכים חברתיים, כלכליים ופוליטיים, סוגיות משפטיות ואתיות, התנהגות ארגונית וקבלת החלטות. בהיותה חלק אינטגרלי מהפקולטה לניהול, בנוסף על ידע וכלים מתחום מדע המדינה וכלכלה, היא מדגישה גם את ההיבט הניהולי.

מבנה הלימודים

מסלולים והיקף לימודים

לימודי המוסמך במנהל ומדיניות ציבורית מתקיימים בשני מסלולים:

מסלול מחקרי עם עבודת גמר – להשלמת התואר נדרשות 42 נקודות זכות מהם 12 נקודות זכות של עבודת הגמר. תלמיד יכול להתקבל למסלול עם עבודת גמר לאחר שהשלים בהצלחה לפחות סמסטר אחד עם 12 נקודות זכות או יותר, הצעתו לעבודת גמר אושרה וממוצע ציוניו לפחות 85 (ראה תקנון עבודת גמר).

מסלול ללא עבודת גמר- להשלמת התואר יש להשלים 42 נקודות זכות, כולל סמינר מסכם.

ועדת ההוראה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים מבלי למסור הודעות אישיות לנוגעים בדבר. התלמידים נדרשים לבדוק מעת לעת את פרסומי המחלקה המתייחסים לשינויים.

מבנה הלימודים במסלול עם עבודת גמר

סוג הקורס	מספר קורסים	נק"ז
קורסי השלמה	3	0
קורסי חובה	6	18
קורסים במגמה	קורסי חובה במגמה	2
	קורס בחירה במגמה	1
	סמינר מסכם במגמה	1
עבודת גמר	1	12
סה"כ: 42		

מבנה הלימודים במסלול ללא עבודת גמר

סוג הקורס	מספר קורסים	נק"ז
קורסי השלמה	3	0
קורסי חובה	6	18
קורסים במגמה	קורסי חובה במגמה	2
	קורסי בחירה במגמה	3
	סמינר מסכם במגמה	1
קורסי בחירה במחלקה	2	6
סה"כ: 42		

קורסי השלמה

תלמידים שלא למדו קורסים דומים במהלך לימודיהם האקדמיים הקודמים יחויבו בקורסי השלמה. קורסים אלה אינם מקנים נקודות זכות. חובה לסיימם במהלך הסמסטר הראשון ללימודים, משום

שעמידה בדרישותיהם היא תנאי להמשך הלימודים. סטודנט שלא יעמוד בתנאים הללו כנדרש, ייחסם הרישום בפניו.

תלמיד שיירשם לקורס חובה ללא ציון עובר בקורס ההשלמה או פטור מהקורס הנדרש, יופסקו לימודיו בקורס. הפסקת הלימודים בקורסים הללו תיעשה בכל שלב של הסמסטר. באחריות הסטודנט לוודא שלא נרשם לקורסים ללא שמילא את תנאי הקדם.

מידע אודות פטורים ומבחני פטור ראה בפרק "פטור והכרה מקורסים".

רשימת קורסי ההשלמה:

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	נקודות	הערות
68520032	כלכלה למנהל ציבורי	3	0	קורס קדם ל"מדיניות כלכלית יישומית", "מודלים כמותיים להערכת מדיניות ציבורית"
68522001	מושגי יסוד במשטר ופוליטיקה של ישראל	3	0	קורס קדם "לסוגיות במשטר ופוליטיקה בישראל"
68520077	שיטות מחקר סטטיסטיות למנהל ציבורי	3	0	קורס קדם ל"מודלים כמותיים להערכת מדיניות ציבורית"
	סה"כ	9		

קורסי חובה

חלק מקורסי החובה מותנים בקורס השלמה או פטור מקורסי ההשלמה כמפורט:

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	נקודות	דרישות קדם
68521061	מנהל ציבורי	3	3	
68521281	מדיניות ציבורית	3	3	
68520041	מודלים כמותיים להערכת מדיניות ציבורית	3	3	1. שיטות מחקר סטטיסטיות למנהל ציבורי (685-2-0077) 2. כלכלה למנהל ציבורי (685-2-0032)
68522011	מדיניות כלכלית יישומית	3	3	כלכלה למנהל ציבורי (685-2-0032)
68520021	יסודות המחקר במנהל ציבורי	3	3	קורס קדם לכל הסמינרים במחלקה
68522061	סוגיות במשטר ופוליטיקה בישראל	3	3	מושגי יסוד במשטר ופוליטיקה בישראל (685-2-2001)
	סה"כ	18	18	

סמינר מסכם

יש לבחור לפחות סמינר אחד במהלך התואר. הקורס "יסודות המחקר במנהל הציבורי" (685-2-0021) מהווה דרישת קדם לכל הסמינרים.

המטלות של הסמינרים ייקבעו על פי לוח זמנים של המרצה, אולם הגשת העבודה הסופית לא תאוחר מ- 10 ימים מתום מועדי ב' של אותו סמסטר.

קורסי בחירה

ניתן ללמוד במהלך התואר קורס אחד בלבד ממחלקה אחרת לתואר שני (במקום קורס בחירה אחד במחלקה), בתנאי שתכני הקורס המבוקש תואמים לתכנים במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית, ובאישור יו"ר ועדת הוראה מחלקתית.

מגמות לימוד

במסגרת קורסי הבחירה המחלקה מציעה שתי מגמות כדלקמן:

1. ניהול ציבורי – מרכז המגמה: פרופ' שלמה מזרחי.

2. כלכלה, עסקים וחברה – מרכזים: ד"ר מיקי מלול וד"ר ערן מנס.

חובה על כל סטודנט להירשם לאחת מהמגמות לא יאוחר מתום סמסטר א'.

תוכנית הלימודים במגמות מגדירה 6 קורסים שעל הסטודנט להשלים (18 נקודות זכות). מגמת הלימוד שייבחר התלמיד תופיע בגיליון הציונים בלבד. יש למלא טופס לבחירת מגמה (הטופס מופיע באתר המחלקה תחת "טפסים"), ולהגיש למזכירות המחלקה עד תחילת סמסטר ב'.

מבנה הלימודים במגמות:

סוג הקורס	מספר קורסים	נק"ז
קורסי חובה במגמה (בנוסף לקורסי חובה במחלקה)	2	6
קורסי בחירה במגמה (מתוך רשימת קורסי הבחירה של המגמה)	3	9
סמינר מסכם במגמה (מתוך רשימת הסמינרים המוצעים במגמה)	1	3
קורסי בחירה במחלקה (מעבר לקורסי הבחירה במסגרת המגמה, מומלץ להירשם לשני קורסי בחירה נוספים מהמגמה האחרת)	2	6
סה"כ	8	24

ניהול ציבורי

מרכז המגמה: פרופ' שלמה מזרחי

מגמה זו נועדה להקנות לסטודנטים הבנה מעמיקה בנושא הניהול הציבורי וכלים שונים למדידה, הערכה והתמודדות, תיאורטית ומעשית, עם סוגיות ואתגרים העומדים בפני המנהל הציבורי. בשונה מהגישה הברוקרטית-פורמאלית שאפיינה את המגזר הציבורי בעבר, גישת הניהול הציבורי מציעה כלים חדשניים לדפוסי עבודה ויחסי גומלין בין הסקטור הציבורי והשלטון המקומי, הסקטור הפרטי והציבור כמו גם כלים לניהולם הפנימי של ארגונים ציבוריים. לימודי המגמה, דרך מגוון הקורסים המוצעים בה, מתמקדים בשני אפיקים עיקריים. בראשון, מושם דגש על קשרי הגומלין בין הסקטור הציבורי לפרטי, ובין הסקטור הציבורי לאזרחים ובקורסים העוסקים בשלטון המקומי, ניהול פרויקטים ציבוריים, יחסי עבודה, רב-תרבותיות, ייצוגיות ולגיטימציה, ביקורת וניהול מערכות מידע. באפיק השני מושם דגש על ההתנהלות הפנימית של ארגונים ציבוריים ובתכנים הכוללים אימוץ של דפוסי ניהול מהסקטור הפרטי דוגמת ניהול אסטרטגי, תקצוב וניהול כספים, ניהול משאבי אנוש, בניית תכניות עבודה ומדידת ביצועים. מטרת המגמה הינה לימוד שיטתי של התהליכים והכלים המורכבים הללו תוך שימת דגש על קשרי הגומלין המתמידים בין הסקטורים השונים, הבנת המתח הערכי-פוליטי הקיים ביניהם, לימוד הקונפליקטים ברמה הפנים ארגונית וברמה הבין-ארגונית ומתן ארגז כלים, תיאורטי ומעשי, להתמודדות עם אתגרים במנהל הציבורי.

מבנה הלימודים*:

קורסי חובה (יש לבחור לפחות 2 מתוך השלושה):

תכנון, מדידה ובקרה בסקטור הציבורי	685-2-0122
התנהגות ארגונית ואסטרטגיה	685-2-0065
ניהול ציבורי בסביבה משתנה	685-2-0121

קורסי בחירה (יש לבחור 3 מתוך הרשימה):

ניהול כספים ותקצוב בסקטור הציבורי	685-2-0094
היבטים משפטיים של המנהל הציבורי	685-2-0124
מנגנוני ביקורת, שיתוף אזרחים וממשל מקוון במגזר הציבורי	685-2-0128
מדיניות וניהול בשלטון המקומי	685-2-0120
ניהול ציבורי של סיכונים	685-2-0116
קבלת החלטות ופתרון קונפליקטים בשלטון המקומי	685-2-0114
אחריות, סמכות ואתיקה במנהל הציבורי	685-2-0118

סמינר (יש לבחור אחד):

ניהול אסטרטגי ברשויות מקומיות	685-2-0079
ניהול ציבורי חדש: השתתפות, אמון, והערכת ביצועים	685-2-0050
יישוב סכסוכים וניהול חברות שסועות	685-2-0035

כלכלה, עסקים וחברה

מרכזי המגמה: ד"ר מיקי מלול וד"ר ערן מנס

מגמה זו נועדה להקנות לסטודנטים הבנה מעמיקה של מדיניות ציבורית בדגש על כלכלה ומדיניות כלכלית. ההתפתחויות העולמיות והמקומיות בשנים האחרונות מקנות משנה תוקף לדיון בתפקידן של ממשלות בעיצוב מדיניות כלכלית ובמורכבות של היחסים שבין הממשלה, הסקטור העסקי והחברה. ההבנה והניתוח של יחסים אלה הם נדבך מרכזי במדיניות ציבורית המושפעת ומשפיעה על החלטות הכלכליות של הגורמים השונים. מגמה זו, באמצעות מגוון הקורסים המוצעים, תעניק לתלמידים היכרות מעמיקה של תהליכים כלכליים וחברתיים ושל דפוסי ההתנהגות וקבלת החלטות של השחקנים השונים בזירה הכלכלית יחד עם ארגז כלים, תיאורטי ומעשי, להבנת היחסים שבין המגזר הציבורי והמגזר העסקי ומשמעותם הכלכלית-חברתית. קורסי המגמה יציגו לסטודנטים את הקשרים המורכבים בין תהליכים כלכליים (דוגמת מחזורי עסקים) לתהליכים חברתיים (דוגמת עוני ואי שוויון),

את ההשפעה של צעדי התערבות ממשלתית (דוגמת מיסוי ורגולציה) על אופן פעילות הסקטור העסקי, ואת תפקיד המדיניות הציבורית להשגת מקסימום רווחה למשק. מטרת המגמה הינה לימוד שיטתי של יחסי כלכלה וחברה תוך דגש על הבנת ההשלכות של מדיניות כלכלית על פעילות המגזר הפרטי, הצמיחה, אי השוויון והסביבה.

מבנה הלימודים*:

קורסי חובה (יש לבחור לפחות 2 מתוך השלושה)

685-2-0067	אי שוויון וצמיחה כלכלית: תיאוריה ויישומי מדיניות
685-2-0102	שווקים לא תחרותיים, רווחה ורגולציה (שם הקורס השתנה בלבד. שם קודם: מבנה תעשיות ורגולציה)
685-2-0129	ממשלה, חברה ועסקים: סוגיות מתקדמות במדיניות ציבורית

קורסי בחירה (יש לבחור 3 מתוך הרשימה):

685-2-0130	היבטים כלכליים של צדק חלוקתי
685-2-0081	משאבים ציבוריים לקידום יעדים חברתיים
685-2-0078	מדינת הרווחה ומדיניות ציבורית
685-2-4081	פיתוח אזורי: גישות ותפקידי ממשלה
685-2-0127	מדיניות סביבתית

סמינר (יש לבחור אחד):

685-2-0079	מדינת הרווחה, כלכלה וחברה
685-2-0109	סוגיות ברגולציה והמשק הישראלי
685-2-1411	סמינר אינטגרטיבי במדיניות כלכלית

*ייתכן שבשנה מסוימת יינתנו רק חלק מקורסי הבחירה הרשומים לעיל או שיתווספו קורסים לרשימה זו.

**מעבר לקורסי הבחירה במסגרת המגמה, מומלץ להירשם לשני קורסי בחירה נוספים מהמגמה האחרת

פטור והכרה בקורסים

פטורים מקורסי השלמה ייבדקו על ידי מזכירות המחלקה לפני תקופת הרישום. תלמיד הסבור כי הוא זכאי לפטור מקורס כלשהו יגיש בקשה למזכירות המחלקה בצרוף סילבוס רלוונטי, על סמך לימודים

קודמים בתואר ראשון לא יאוחר מהשבוע הראשון לתחילת הלימודים. לא תתקבלנה בקשות לאחר תקופת השינויים מאחר ולא ניתן לבצע רישום לקורסים לאחר מכן. סטודנט שאינו זכאי לקבל פטור, אך סבור כי בקי בחומר הנדרש, רשאי לגשת לבחינות פטור המוצעות על ידי המחלקה בתחילת סמסטר א', מדי שנה. מידע אודות מבחני הפטור יפורסם באתר המחלקה. ניתן להירשם לבחינת פטור בקורס השלמה מסוים רק פעם אחת במהלך התואר במקרה בו הסטודנט טרם למד את הקורס. להזכירכם, בחינת הפטור איננה מיועדת לסטודנט שנכשל בקורס השלמה.

פטור - תלמיד יקבל פטור מקורסי השלמה שלמד במסגרת אקדמית לתואר ועמד בדרישות הקורס בהצלחה. הפטור איננו מזכה בנקודות זכות. אין צורך ללמוד קורס חלופי בגין קורס השלמה. הפטור טעון אישור ועדת הוראה של הפקולטה לניהול.

כמו כן, ניתן לקבל פטור מקורסי חובה לתואר על סמך לימודים קודמים לתואר שני בלבד. תלמיד הפטור מקורס חובה לתואר ילמד במקומו קורס בחירה.

מודגש בזאת כי אין ללמוד בשנית קורס שנלמד בעבר במסגרת אקדמית אחרת. תלמיד שיחזור על קורס שלמד בעבר יבוטל הקורס מלימודי התואר השני ולא יחשב במסגרת חובות התלמיד לתואר. הבדיקה תיערך במעמד סגירת התואר.

הכרה - הכרה בקורס המזכה בנקודות זכות תינתן אך ורק בגין קורס שנלמד בתוכנית לתואר שני במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה (כולל אוניברסיטת בן גוריון), לא מומש לתואר, נמצא רלוונטי לתכנית הלימודים במחלקה בהיקף מקביל, וציונו לפחות 70. מספר הקורסים המקסימלי שיוכר לא יעלה על שלושה קורסים סך הכל ולא יותר מ - 9 נק"ז. ההכרה טעונה אישור ועדת הוראה של הפקולטה לניהול.

בקורס שהוכר ע"י ועדת ההוראה, ידווח ציון 600 שמשמעותו "פטור".

ועדת ההוראה הדנה באישור קורסים ממוסדות אחרים, במסגרת "חילופי סטודנטים", רשאית להכיר בציון מאוני.

סטודנט שסיים את לימודיו עם קורסים עודפים לתואר, יגרע העודף מקורסי ההכרה ולא מהקורסים אותם למד במחלקה.